

De Dwerguil

In augustus/september 2003 werd in Friesland een Dwerguil gevangen. Op het internet ontspon zich een discussie over de herkomst van de vogel. Is het een ontsnapt exemplaar? Arjan Ovaa houdt het voor mogelijk, maar heeft nog nooit een Dwerguil in gevangenschap gezien, wel Sneeuw- uilen, Ransuilen, Oehoes, Bos-, Veld- en Steenuilen. Populaire beesten dus, concludeert hij.

Als andere mogelijkheden worden genoemd: een dwaalgast uit de noordelijke streken. Niet zo waarschijnlijk, want vorig jaar zijn er slechts vier Dwerguilen waargenomen in Denemarken en dat was in oktober en december. Het zou vreemd zijn als er één uil van de noordelijke populatie al zo vroeg helemaal in Nederland verzeild zou zijn geraakt.

Een andere mogelijkheid is dat de uil komt van een Midden-Europees gebied. Volgens Ovaa broedt de Dwerguil niet eens zo ver van de Nederlandse grens.

Bron: Eurobirdnet.

Onfortuinlijke Sperwers

'Raken Sperwers inderdaad gedesoriënteerd?' kan men zich afvragen bij het lezen van een persbericht van de Vlaamse Vogelbescherming. Het bericht begint namelijk met: 'Blijkbaar zijn onze roofvogels ook het noorden kwijt als gevolg van de hitte'. Dit bericht werd in augustus 2003 verzonden in verband met een reddingsactie van een Sperwer bij een bedrijf te Ronse. De Sperwer was diezelfde ochtend bij het bedrijf binnengevlogen en kon vervolgens de weg naar buiten niet meer terugvinden. Het gebouw is 8 à 9 m hoog en heeft een oppervlakte van maar liefst 10.000 m². Het bedrijf vroeg Vogelbescherming Vlaanderen om hulp. Een interventieploeg van deze vereniging zorgde er in de loop van de avond voor dat de roofvogel met behulp van speciaal materiaal uit het gebouw werd weggevangen. Precies één week eerder overkwam een Sperwer in Kampenhout hetzelfde. Die vogel vloog per ongeluk een werkplaats van een firma te Kampenhout binnen. Het onfortuinlijke beest werd uiteindelijk met

succes door de interventieploeg uit het gebouw bevrijd en vrijgelaten.

Er zijn overigens meer berichten uit Vlaanderen gekomen over vogels die vast kwamen te zitten in bedrijfshallen. Begin september 2003 werd bijvoorbeeld ook bekendgemaakt dat er een Kerkuil moest worden bevrijd. Deze was een week daarvoor een bedrijf te Waregem binnengevlogen en kon vervolgens ook de uitgang niet meer terugvinden. Deze stroom van met name Vlaamse berichten over dit soort gevallen is opmerkelijk. De vraag is waardoor ze wordt veroorzaakt. Raken vogels in Vlaanderen sneller dan elders hun oriëntatie kwijt? Zijn de bedrijfsgebouwen er riskanter voor vogels? Is Vogelbescherming Vlaanderen actiever met dit soort concrete reddingsacties dan andere organisaties of is zij actiever op het communicatieve vlak? Wie het weet, mag het zeggen. Ik stel deze vragen maar op het gevaar af een stroom van berichten over soortgelijke acties van elders los te maken.

RAK

Sperwers met witte vlekken op de vleugels

Enige tijd terug verschenen er drie berichten over Sperwers met witte vlekken op de vleugels. Klaas Eigenhuis schrijft over 'witte moppen op de mantel; het was net een vliegenschwam maar dan met een andere grondkleur'. Tim van Nus heeft zo'n gevlekte Sperwer gefotografeerd: delen van de dekveren hadden in verschillende hoeveelheden een witte kleur. Adri de Groot meldt dat foto's van dergelijke vogels te vinden zijn op <http://www.vogeldagboek.nl/afbeeldingen/sperwer/sperwer.html>. Het wordt onwaarschijnlijk geacht dat het om partieel albinisme gaat. Hebben die witte vlekken misschien een biologische functie. Komen ze na de rui weer terug? Wie weet hierover iets te melden?

Bron: Eurobirdnet Nederland

Grote Mantelmeeuw met extraatje

Op zondag 24 augustus 2003 fietste ik over het talud van de Zeedijk in Westkapelle (Zeeland). Niet ver van de branding stond een juveniele Grote Mantelmeeuw apart van

een groepje Zilvermeeuwen. Aan één poot droeg hij een grote kleurring waarop in witte letters op een blauw veld JEDA of JEBA stond. Daar de vogel achter het kadaver van een andere meeuw stond en niet bewoog kon ik maar niet uitmaken of de derde letter nu een D of een B was. Merkwaardig aan deze jonge meeuw was dat er onder zijn snavel in de kin een vreemd voorwerp stak. Het best te vergelijken met een grote tandenstoker, vond ik toen. Al deze kenmerken heb ik doorgegeven aan het Vogeltrekstation in Heteren. Een maand later kreeg ik een e-mail van de 'Lista Ringing Group' uit Noorwegen waarin mij gevraagd werd hun alle bijzonderheden in het Engels te bezorgen. Op 1 oktober kwam er antwoord met de mededeling dat de vogel als nestjong

geringd was te Mandal, Vest-Agder in Noorwegen. De door mij geziene letter D of B moest het cijfer nul of acht zijn. Het als 'tandenstoker' omschreven voorwerp zou volgens mijn Noorse correspondent de tong kunnen zijn. Door een gat in de kin (kwetsuur?) zou de meeuw zijn tong er doorheen steken en deze door de daarop aanwezige weerhaakjes niet terug naar binnen krijgen. Men had dit fenomeen in Noorwegen al meer gezien, onder andere bij Zilver- en Stormmeeuwen maar ook bij Grote Mantelmeeuwen. Ikzelf had hier nog nooit van gehoord en vind er in de literatuur ook niets over. Misschien zijn er anderen die dergelijke waarnemingen gedaan hebben?

■ Eddy A.J. Janssens, Veenlaan 15, B-2960 Brecht, België.

Veldwaarnemingen CCXLIII

Geoorde Fuut

30-05-04 2 Grote Wije, Botshol, Vinkeveen.
G. Hiemstra.
23-04-04 2 Valkenswaard. G.J. van Nie.

Jan-van-Gent

28-05-04 2 Afsluitdijk. E.W.F. Brandenburg.
Twee dode exemplaren (volwassen en juveniel) met oliesporen.

Grote Zilverreiger

01-05-04 1 Polder Oosterwolde, Oosterwolde.
G. Strang, H. de Vos & G. Janze.

Heilige Ibis

10-04-04 enkele Botshol, Vinkeveen. J. van 't Hof. Groep van 15 exemplaren.

Lepelaar

24-05-04 1 Makkumer Zuidwaard.
E.W.F. Brandenburg.
22-06-04 2 Hogewier, Harlingen.
E.W.F. Brandenburg.

08-07-04 80 Kroon's Polders, Vlieland.
E.W.F. Brandenburg.

Zomertaling

15-05-04 1 Ezumakeeg, Lauwersmeer,
P. Bauwens. Een mannetje.
15-04-04 3 Eernewoude. P.J. de Boer.
06-05-04 3 Lauwersmeer. P.J. de Boer.

Blauwvleugeltaling

24-05-04 1 Grote Vlak, Texel. G. Strang.
Mannetje.
21-05-04 2 Moksloot, Hoornderslag, Texel.
H. Kamp. Mannetje en vrouwtje.

Krooneend

09-06-04 1 Rammelwaard, Zutphen. G. Strang.
Mannetje.
23-05-04 2 Makkumer Zuidwaard. P.J. de Boer.

Topper

08-05-04 1 Zwarte Haan. P.J. de Boer.

Middelste Zaagbek

23-05-04 1 IJzerenkaap, Oosterend, Texel.
G. Strang.

Morinelplevier, Torenvalkweg,
Lelystad, 17 mei 2004.
Foto: E. Winkel.

Wespendief

- 28-06-04 1 Schoonheten, Raalte. E. Winkel.
 25-05-04 1 Hilversumse Bovenmeent, Bussum.
 P. Bauwens.
 19-06-04 2 Munscheheide, Schaijk. P. Bauwens.
 15-05-04 1 Bargerveen. P.J. de Boer.

Rode Wouw

- 29-04-04 1 Baak, gem. Steenderen, Gld.
 G.J. van Nie.

Slangenarend

- 14-06-04 1 Rijksweg A28, ter hoogte van afslag
 Dwingelo. E. Winkel.

Bruine Kiekendief

- 04-04-04 1 Azewijnsche Broek, Azewijn.
 G. Strang.
 29-04-04 1 Baak. G.J. van Nie.

Grauwe Kiekendief

- 05-06-04 1 Carel Coenraadpolder, Reiderwol-
 derpolder, gem. Reiderland, Gr.
 E.W.F. Brandenburg.

Roodpootvalk

- 01-05-04 1 Haaksbergerveen. G.J. van Nie.

Boomvalk

- 20-06-04 1 Rijksweg A1, ter hoogte van Holten.
 E. Winkel.
 01-06-04 2 Bolsward-Oost.
 E.W.F. Brandenburg.
 10-05-04 1 Wijnbergen, Doetinchem. G. Strang.
 01-05-04 1 Polder Oosterwolde, Oosterwolde.
 G. Strang, H. de Vos & G. Janze.
 12-05-04 1 Leeuwarden. P.J. de Boer. Vliegend
 met prooi.

Slechtvalk

- 28-03-04 1 Hartwert (Hartwerd), Wûnseradiel.
 E.W.F. Brandenburg.
 01-04-04 1 Berlikum, St. Annaparochie.
 P.J. de Boer.

Patrijs

- 24-04-04 2 Eemshaven, Groningen.
 E.W.F. Brandenburg. Mannetje en
 vrouwtje.
 28-05-04 1 Afsluitdijk. E.W.F. Brandenburg.
 15-05-04 2 Bargerveen. P.J. de Boer.
 15-05-04 2 Klijndijk, Emmen. P.J. de Boer.
 17-05-04 4 't Haantje, Emmen. P.J. de Boer.
 20-05-04 2 Buinerveen, Borger. P.J. de Boer.
 Opmerkelijk veel waarnemingen in enkele dagen.
 Kan erop wijzen dat de Patrijs in Drenthe toch nog
 plaatselijk vrij algemeen is.

Kwartelkoning

- 31-05-04 1 Ossenwaard, Deventer. E.
 Winkel.

Kraanvogel

- 10-05-04 2 Oostvaardersplassen, Almere.
 E. Winkel. Mannetje en vrouwtje.

Bontbekplevier

- 04-06-04 1 Kornwerderzand.
 E.W.F. Brandenburg. De soort gaat
 hier achteruit. Dit jaar drie paar. In
 2003 waren er nog vier à vijf paren.

Strandplevier

- 28-05-04 4 Afsluitdijk. E.W.F. Brandenburg.
 Eén paar met twee jongen. In totaal
 dit jaar slechts twee paar. In 2003
 nog zes territoria en in 2002 nog vier
 territoria.

Morinelplevier

- 17-05-04 2 Torenvalkweg, Lelystad. E. Winkel.

Zilverplevier

- 08-05-04 300 Westhoek, Het Bildt. P.J. de Boer.

Drieteenstrandloper

- 12-05-04 2 Trintelhaven, Houtribdijk, Lelystad.
 E. Winkel. In voorjaarskleed.

Temmincks Strandloper

- 10-05-04 11 Oostvaardersplassen, Almere.
 E. Winkel.

Krombekstrandloper

- 10-05-04 3 Harlingen, nieuwe haven.
 E.W.F. Brandenburg.

Bokje

- 10-06-04 1 De Mieden, Buitenpost.
 J. Rouwenhorst. Donkere
 rugstrepen, zonder geluid
 opstijgend, laag blijvend en weer
 invallend.

Watersnip

- 20-06-04 4 Buitenpost. P.J. de Boer. Balts en
 alarmerend.

Zwarte Ruiter

- 24-06-04 6 Wide Mar, Stiens. P.J. de Boer.

Bosruiter

- 23-05-04 1 Waal en Burg, Texel. G. Strang.
 28-04-04 5 De Kraanlanden, Drachten.
 P.J. de Boer.
 30-06-04 1 Grote Wielen, Leeuwarden.
 P.J. de Boer.

Oeverloper

- 02-05-04 1 Ugolaan, Bolsward.

**Steenloper en Drieteen-
 strandloper, Trintelhaven,
 Houtribdijk, 12 mei 2004.**
 Foto: E. Winkel.

Roodmus, mannetje, Kollum,
4 juni 2004.
Foto: E. Winkel.

- 08-05-04 1 Azewijnsche Broek, Azewijn.
G Strang.
- Steenloper**
- 12-05-04 2 Trintelhaven, Houtribdijk, Lelystad.
E. Winkel. In broedkleed.
- 12-05-04 2 Eernewoude. P.J. de Boer. Zelden in
binnenland.
- Grauwe Franjepoot**
- 10-06-04 1 Ezumakeeg, Lauwersmeer.
P.J. de Boer. Nog nooit eerder in juni
gezien. Late voorjaarstrek?
- Zwartkopmeeuw**
- 30-05-04 1 Botshol, Vinkeveen. G. Hiemstra.
- Dwergmeeuw**
- 15-05-04 36 Ezumakeeg, Lauwersmeer.
P. Bauwens. Groep op grond.
- 22-04-04 2 Rottige Meenthe, gem. Westtelling-
werf. Frl. P.J. de Boer.
Adulte exemplaren.
- 28-04-04 1 Drachten. P.J. de Boer.
- Ringsnavelmeeuw**
- 01-03-04 1 Veerhaven, Tiel. J. van 't Hof &
K.J. Eigenhuis.
- Steenuil**
- 31-05-04 1 Regge-West, Archem, Ommen.
E. Winkel.
- 17-06-04 1 Doetinchem. E. Winkel.
- 20-04-04 1 Tsjerkwert (Tjerkwerd), Bolsward.
E.W.F. Brandenburg.

Steenuil, Doetinchem, 7 juni 2004.
Foto: E. Winkel.

- Ransuil**
- 02-04-04 1 Parrega. E.W.F. Brandenburg.
- 19-04-04 1 Bolsward. E.W.F. Brandenburg. Op
zijn gemak cirkelend, zoals een
Buizerd.
- IJsvogel**
- 13-05-04 2 Jan Luykenkolk, Deventer.
E. Winkel.
- 28-05-04 1 Lookerskolk, Deventer. E. Winkel.
- 13-04-04 1 Eldrik, Laag-Keppel. G. Strang.
- Zwarte Specht**
- 14-03-04 1 Eese, Steenwijk. P.J. de Boer.
- Boomleeuwerik**
- 15-05-04 2 De Klencke, Oosterhesselen.
P.J. de Boer.
- 17-05-04 3 Boswachterij Odoorn. P.J. de Boer.
- Noordse Kwikstaart**
- 19-04-04 2 Azewijnsche Broek, Azewijn.
G. Strang.
- Grote Gele Kwikstaart**
- 03-05-04 1 Aldemardum (Oudemirdum)-Rijs,
Gaasterland.
E.W.F. Brandenburg.
- 20-04-04 1 Landgoed Hackfort, Vorden.
G. Strang. Foeragerend in een beek.
- Nachtegaal**
- 08-05-04 1 Het Laar, Deventer. E. Winkel.
Zingend in stadstuin.
- 03-05-04 1 Oudemirdum, Wyldemerk,
Gaasterland. E.W.F. Brandenburg.
- Paapje**
- 23-04-04 1 Yperenbergplas, Deventer.
E. Winkel. Vrouwtje.
- Tapuit**
- 24-05-04 1 Gaast, Wûnseradiel.
E.W.F. Brandenburg.
- 17-05-04 2 Boswachterij Odoorn. P.J. de Boer.
Ook zang en alarmroep. Op open
terrein met veel stronken en zand.
Waarschijnlijk een broedgeval.
- 17-06-04 1 Aekingerzand of Kale Duinen,
Appelscha. P.J. de Boer. Ook zang en
alarmroep. Waarschijnlijk een
broedgeval.
- Zanglijster**
- 05-06-04 1 Motel bij Strand Nulde, Putten.
G. Nie & E. Boerman. Een
izabelkleurig exemplaar. Twee witte
buitenste staartpennen te zien.

Sprinkhaanrietzanger

29-04-04 1 Azewijnsche Broek, Azewijn.
G. Strang. Zingend. Eerste
waarneming hier.

Krekelzanger

14-06-04 2 Hessum, Dalfsen. E. Winkel.

Grote Karekiet

21-05-04 1 Nuldernauw, Putten. G. Hiemstra.
01-05-04 1 Polder Oosterwolde, Oosterwolde.
G. Strang, H. de Vos & G. Janze.

Buidelmees

24-04-04 1 Erfkamerlingschap, Lobith.
G. Strang.

Wielewaal

21-05-04 2 Rijsterbosch, Gaasterlân-Sleat
(Gaasterland). E.W.F. Brandenburg.

15-05-04 1 Zômpe, Doetinchem. G. Strang.

Grauwe Klauwier

14-05-04 1 Scharreveld, Beilen. P.J. de Boer.

Kruisbek

19-06-04 1 Munscheheide, Schaijk. P. Bauwens.

Roodmus

14-06-04 1 Van Limburg Stirumweg, Kollum.
E. Winkel.

07-06-04 1 Botsholse Dwarsdijk, Vinkeveen.
G. Hiemstra. Zingend.

Goudvink

31-05-04 1 Het Heekenbroek, Hoog-Keppel.
G. Strang.

Appelvink

31-05-04 1 Het Heekenbroek, Hoog-Keppel.
G. Strang.

Grauwe Gors

31-05-04 1 Het Engelse Werk, Zwolle.
E. Winkel.

Zwarte Zwaan

22-03-04 5 Koudum, Hindelooperhoek,
Nijefird. E.W.F. Brandenburg.

22-05-04 5 Kornwerderzand.

08-05-04 1 E.W.F. Brandenburg.
Lauwersmeerpolder, Lauwersmeer.
H. Stel.

Inzenden

Waarnemingen kunnen worden ingezonden naar de
redactie van *het Vogeljaar* of naar G. Strang,
Haverdreef 55, 7006 LH Doetinchem,
(314) 36 38 49. Indien mogelijk per e-mail:
gerbert.strang@hetnet.nl.

Zie voor de geldende criteria voor het inzenden van
waarnemingen *het Vogeljaar* 52 (3).

Mededeling

In verband met gestegen kosten zijn wij
genoodzaakt de tarieven voor
abonnementen op *het Vogeljaar* met
ingang van 2005 iets te verhogen. De
prijs voor een normaal abonnement
wordt verhoogd tot € 13,50 en die voor
een abonnement met gereduceerd tarief
tot € 13,-. Voor het buitenland wordt de
nieuwe prijs € 22,70.

Redactie *het Vogeljaar*.